မာတိကာ

– ထွန်းသစ်၏ အမှာ

၁။ နဂိုလီယန် အိုမုတတ်
'Soldiers of my Old Guard : I bid you farewell'
နန်းတော်စောင့် တော်ဝင်တပ်ဖွဲ့အား နောက်ဆုံး နှတ်ဆက် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၂၀–ဧပြီ–၁၈၁၄

၂။ အေဘရာဟမ် လင်ကွန်း
'Government of the people, by the people, for the people'
အမေရိကန် ပြည်တွင်းစစ်အပြီး ဂက်တစ္စبուက်တွင် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၁၉–နိုဝင်ဘာ–၁၈၆၃

၃။ အင်မီလင်း ပင့်မ်ဟတ်စ်
'You must give those women the vote'
အမျိုးသမီးများ မဲဆန္ဒပေးပိုင်ခွင့် ရရှိရေးအတွက် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၁၃–နိုဝင်ဘာ–၁၉၁၃

၄။ ဝုဒ်ရိုး ဝီလဆင်
'The world must by made safe for democracy'
စစ်ကြည်သာရန်အတွက် အမေရိကန် ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်၌ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၂–ဧပြီ–၁၉၁၇

၅။ ဗီလာဒီမာ အီလီယန် လီနင်
'Power to the Soviets'
ဘော်လ်ရှီစစ် နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက် ရှေ့သို့ တက်လှမ်းရေးအတွက် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — စက်တင်ဘာ ၁၉၁၇

၆။ နိုဟမ်နာတမ် ဂေ–ဂန်
'I have faith in the righteousness of our cause'
ဆားချက်ရန် ချီတက်ပွဲကြီး မတက်မီ အချိန်နဲ့ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၁၁–မတ်–၁၉၃၀

၇။ ရေဗင်ကလင် ဒီ–ရူးစဗဲလ်
'The only thing we have to fear is fear itself'
သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုပြီးနောက် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၄–မတ်–၁၉၃၃

၈။ အဲလ်ဒီ ဟစ်တလာ
'My Patience is now at an end'
ချက်ကိုဆလိုဗေးကီးယားနိုင်ငံမှ ဆူဇေတန် ဒေသကို ကောင်းဆိုရာ၌ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ၂၆–ဧကတင်ဘာ–၁၉၃၈

၉။ ကျိုးကော် စောလင်
'It is imperative that we agree to conclude the pact'
နာဇီ ဂျာမနီနှင့် ဆိုဗီယက်ရုရှား သဘောတူစာချုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပေါ်လစ်ဗျူရိုတွင် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ၁၉–သြဂုတ်–၁၉၃၉

၁၀။ ဝင်စတန် ချာချီ
- 'Blood, toil, tears and sweat'
- 'Never in the field of human conflict was so much owed by so many to so few'
ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် အစနှင့် Battle of Britain အပြီး ပြောကြားခဲ့သည့် မိန့်ခွန်းများ
— ၁၉၄၀–၄၆

၁၁။ ချားလဲစ် ဒီ–ဂေါလ်
'The flame of French resistance must not and shall not die'
ပြင်သစ်နိုင်ငံ လွတ်မြောက်ရေး တပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့ဆည်းရန်အတွက် ရေဒီယိုမှ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ၁၈–ဇွန်–၁၉၄၀

၁၂။ ကေရာမ်ဘုရင် ဟီရိဟီတို
'Enduring the unendurable'
ဂျပန်နိုင်ငံ လက်နက်ချရန်နှင့် ပတ်သက်၍ ရေဒီယိုမှ ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၁၅–သြဂုတ်–၁၉၄၅

၁၃။ ဂိုလီချုပ်အောင်ဆန်း
'လွတ်လပ်တယ် ဆိုပေမဲ့ ဟိုလူ မြင်တဲ့အခါမှာ မျက်နှာချို သွေးရဲ၊ ဒီလူ မြင်တဲ့အခါ မျက်နှာချို သွေးရဲ၊ ဗသည်လို နိုင်ငံမျိုး ဖြစ်နေမှာပဲ'
လွတ်လပ်ရေးရလျှင် ... လွတ်လပ်ရေးနှင့် ထိုက်တန်အောင် အလုပ်ကြိုးစား လုပ်ကြစေလိုကြောင်း ရန်ကုန်မြို့တော်စန်းမၽွန် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ၁၃–ဇူလိုင်–၁၉၄၇

၁၄။ ဖျတ်လာ ခေရှု
'At the stroke of the midnight hour ... India will awake'
အိန္ဒိယ လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့ပြီးခြင်း၏ အတိတ်က သင်ခန်းစာတွေကို ထောက်ရှုပြီး အနာဂတ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီး ဓောတ်မီဖွံ့ဖြိုးစေဖို့အတွက် တစ်မျိုးသားလုံး နိုးထကြလေဟု ဆော်သြခဲ့သည်။ မိန့်ခွန်း။ — ၁၄–သြဂုတ်–၁၉၄၇

၁၅။ နီကီတာ ရူယုကက်ဗ်
'The Cult of the Individual'
အကြိမ် ၂၀ မြောက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကွန်ဂရက်တွင် ဓောလင်အား အပုပ်ချ ပြောဆိုခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ၂၅–ဧဖေဗော်ဝါရီ–၁၉၅၆

၁۶။ ဘွန် ဆက်ဆ်–ကနေဒီ
'Ask not what your country can do for you'
သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုပွဲ၌ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၂၀–ဧန်နဝါရီ–၁၉۶၁

၁۷။ ဦးသန့်
"အနုလို ရန္တာကလီယားစစ်ပွဲကြီး ဖြစ်တော့မလားလို့ ရင်တမမ ဖြစ်နေကြရတုံ့ အချိန်၊ သေရေးရှင်ရေးတမျှ အလွန်အရေးကြီးနေတဲ့ အချိန်မှာ ညီနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း၊ နှစ်ဦး နှစ်ဖက် အပေးအယူ အလျှောအတင်း လုပ်ခြင်း၊ ဧရာပင်ကျေအေးခြင်း ဆိုတဲ့ နည်းလမ်းများပြင့်သာ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးကို လုံခြုံစွာ အာမခံချက် ပေးနိုင်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်"
ကျူးဘား ခုံးပုံပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၂၄–အောက်တိုဘာ–၁၉۶၂

၁၈။ ဓာတင် လူသာ ကင်း (ဣန္ဒိယာ)
'I have a dream'
လင်ကွန်း အမှတ်တရ ကျောက်ရုပ်ကြီးရှေ့၌ Civil rights နှင့် ပတ်သက်၍ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ၂၈–သြဂုတ်–၁၉۶၃

၁၉။ နယ်လီဆင် မင်ဒဲလား
- 'An ideal for which I am prepared to die'
သူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်များနှင့် ပတ်သက်၍ တရားရုံးတော်၌ ခုခံ ကာကွယ် လျှောက်လဲပြောကြားချက်။ — ၂၀–ဧပြီ–၁၉۶၄
- 'Free at last ! Free at last !'
ရွေးကောက်ပွဲတွင် ANC ပါတီ အောင်ပွဲမဲခဲ့ဧည့် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၂–မေ–၁၉۹۴

၂၀။ အင်ဒီရာ ဂန္ဓီ
'The special responsibility of the women of India'
အိန္ဒိယ အမျိုးသမီးများ၏ ပညာရေးတန်ဖိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၂၃–နိုဝင်ဘာ–၁၉၇۶

၂၁။ အန်ဝါ အယ်လ်–ဆာဒတ်
'We accept to live with you in permanent peace'
အီဂျစ်–အစ္စရေး ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးကြရန် အစ္စရေး Knesset ပါလီမန်သို့ ကမ်းလှမ်း ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ၂၀–နိုဝင်ဘာ–၁၉۷۷

၂၂။ ရော်နယ်ရီဂင်
'Mr. Gorbachev, tear down this wall'
ဒီမိုကရေစီ အခြေခံသဘောတရားများကို အနောက်ဘာလင်တွင် ရှင်းလင်းပြောကြားရင်း ဘာလင်တံတိုင်းကြီး ဖြိုချပစ်ရန် တိုက်တွန်းပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၁၂–ဇွန်–၁၉۸۷

၂၃။ တိန့်ရော့ကမ်ဒိန်
'It doesn't matter if the cat is black or white, so long as it catches mice.'
တရက်ပြည်ကို ရွေးကွက်ဒီးပွားရေးစနစ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်းများ။ — ၁၉۷၈–၉۷

၂၄။ ဓာတ်ကလာ့ဗ် ဟာဗဲလ်
'We live in a contaminated moral environment'
ကွန်မြူနစ်စနစ်အောက်၌ နေခဲ့ရစဉ် ကြံ့တွေ့ခဲ့ကြရသော လူမှုဘဝ အနိုင်ရခဲ့များ အကြောင်း ပြန်လည်ပြော ဝေမှု သုံးသပ်ပြခဲ့သော အသပ်လွှင့်မိန့်ခွန်း
— ၁–ဧန်နဝါရီ–၁၉၉၀

၂۶။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
'Freedom from fear'
၈–လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီးအတွင်း ဒီမိုကရေစီ ရရှိရေးအတွက် အကြောက်တရား ကင်းစွာဖြင့် အကြမ်းမဖက်ကြဘဲ စုပေါင်းညီညွတ်မှုအားနှင့် ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်ကြရန် ရွေးကိုးစေတော် အနောက်ဘက်ကမ်း လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီးတွင် အားပေး ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ၂۶–သြဂုတ်–၁၉၈၈

၂۷။ ကျော ၁၀လျှေ ဘုရှ်
'Today, our nation saw evil'
နိုင်း–အလဲဇင်း အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် တိုင်းပြည်သို့ ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ၁၁–ဧကတင်ဘာ–၂၀၀၁

၂၈။ ဂျယ်ရီ အာမ်
'Our struggle has reached a defining moment'
အိုင်းယာရဲ(ရ်) ရိပက်ဘလီကန်တပ် (IRA) များအား အကြမ်းဖက်ဝါဒ စွန့်လွှတ်ကြရန် တိုက်တွန်းပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း။ — ۶–ဧပြီ–၂၀၀၅။

၂၉။ ကေဗင် ရုဒ်(ဒ်)
'To the stolen generations ..... I am sorry.'
သြစတေးလျှား ဓာတိရျက်ကြေ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး Aborigines များအား မတရား ပြုမှု နိမ့်ရှ ဆက်ဆံခဲ့ကြသော လူမြဲအဖိုးရများကိုယ်စား ပါလီမန်တွင် ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့သည့် ဝန်ကြီးချုပ်၏ ပြောကြားချက် မိန့်ခွန်း
— ၁၃–ဧဖေဗော်ဝါရီ–၂၀၀၈

၃၀။ ဘားရက်မ် အိုဘားမား
'America is a place where all things are possible'
အမေရိကန်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရပြီးနောက် ပြောကြားခဲ့သော မိန့်ခွန်း
— ၄–နိုဝင်ဘာ–၂၀၀၈

၃၁။ ဗီလီချုပ်ကြီးနေဝင်း
– ဓားကို ဓားချင်း၊ လုံးကို လုံးချင်း ရင်ဆိုင်မယ်'
၁၉၆၂ ခုနှစ် ဆဲစင်း ... ခုလိုင် အရေးအခင်းမှာ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများအား သတ်ဖြတ်ပွဲကြီး ဖြစ်မှားခဲ့ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် မြန်မာ့အသံ ရေဒီယိုမှနေ၍ တိုင်းပြည်သို့ ဓားကြိမ်း ကြိမ်းခဲ့သည့် မိန့်ခွန်း။ — ၈–ဇူလိုင်–၁၉၆၂

*

– စစ်တပ်ဆိုတာ ပစ်ရင် မှန်အောင် ပစ်တယ်။ မိုးပေါ်ထောင်ပြီး ခြောက်တာ မပါဘူး'
၈–လေးလုံး အရေးတော်ပုံ ကာလအတွင်း ပြည်သူလူထုအား တိုက်ပွဲခေါ်သဲဖြင့် ဖြိမ်းခြောက် စိန်ခေါ်ခဲ့သည့် မိန့်ခွန်း။ — ၂၃–ဇူလိုင်–၁၉၈၈